

[Ib Jakobsen]

normerede studietid. Som det er i øjeblikket, er det omkring 20 pct. af de studerende, som færdiggør deres studier på den normerede tid. Det er selvfølgelig det, der skal ændres. Men før noget sådant kan ske, skal de rigtige forudsætninger naturligvis være til stede, og det, det først og fremmest drejer sig om her, er økonomien.

Ser man isoleret på lovforslaget, hvad angår forhøjelsen af satserne, så er det selvfølgelig et skridt i den rigtige retning, men det er altså ikke nok. Det vil stadig væk være sådan, at studerende er nødsaget til at tage erhvervsarbejde, såfremt de skal kunne opretholde en rimelig levedag også med dette lovforslag. Derfor vil vi efter min opfattelse ikke få en nævneværdig forandring med hensyn til, i hvilket omfang studerende er nødsaget til at tage arbejde; det vil stadig væk være af en betragtelig størrelse.

Som det tidligere er nævnt, drejer det sig om en mængde erhvervsarbejde svarende til 40.000 heltidsstillinger, og deri ligger selvfølgelig nogle omkostninger for samfundet. Det betyder dels, at man ikke kan få arbejdsløse i arbejde. Det betyder også, at i og med, at man forlænger studietiden, så bliver disse menneskers mulighed for på et tidligere tidspunkt at komme i arbejde og dermed bidrage til statskassen med skat osv., forrykket den tid. Alt i alt er det udgifter, som man efter min opfattelse ikke tager højde for i dette lovforslag.

Derfor skulle man kigge noget mere på vores forslag om reel studieløn, som jeg kan forstå også er til udvalgsbehandling i øjeblikket. Der har vi taget fat i de rigtige forudsætninger. Vi har vist, hvilke besparelser der vil være, hvis man gennemfører en reel studieløn, dels hvad angår nedbringelse af udgifterne ved forlænget studietid, hvis man kan bringe den i overensstemmelse med den normerede studietid, dels ved at man kan få nogle arbejdsløse i arbejde og dermed også få øget skatteindtægterne osv.

Vi har selvfølgelig fået beregnet prisen på vores forslag, og det er jo det, der er interessant. Det lovforslag, som her er til behandling, vil i forhold til den nuværende SU-ordning betyde en ekstraudgift på lang sigt på omkring 900 mio. kr. om året, hvorimod udgiften ved et reelt forslag, hvor man fjernede hele det djævelskab, der hedder låneordning for så vidt angår studerende, og gav dem en ordentlig studieløn, kun vil være 500 mio. kr. om året. Det vil altså sige, at ved at give en reel uddannelsesløn kan stats-

kassen, om året spare næsten en halv mia. kr., og det er da ikke så tosset, idet jeg forstår, det også er regeringens opfattelse, at riget fattes penge, og at det er vigtigt at skaffe en besparelse.

Vi har gjort det. Dels har vi skaffet besparelserne, vi får nogle penge i statskassen, og samtidig prioriterer vi anderledes, når det gælder de studerende. Vi betragter deres arbejde på lige fod med alt andet arbejde i samfundet, og vi synes, det skal honoreres derefter. Det gør man kun med en løn, og derfor er det, det drejer sig om, at give de studerende en reel uddannelsesløn. Så er man også fri for alle de paragraffer, som skal indføres i en sådan lov om studiestøtteordningen.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Man kunne jo næsten ønske, det sidste, vi hørte her, var rigtigt.

Jeg blev spurgt af hr. Frank Jensen, om det ikke også kunne være sådan, at når der var misforhold mellem den normerede studietid og den faktiske studietid, så kunne man sætte den normerede studietid op. Det er klart, at det er en af måderne, hvorpå man kan skabe overensstemmelse, men jeg synes, det er en dårlig måde.

Vi skal jo tænke på, at vi lever i en tid, hvor vi satser mere og mere på efteruddannelse. Skal vi så samtidig forlænge grunduddannelserne? Vi skal også tænke på, at når man forlænger grunduddannelser, så udsætter man det tidspunkt, hvor de unge kan komme ud og få en almindelig arbejdsindtægt, man øger deres gæld. Uddannelsesforlængelse er ikke noget, man giver de unge; det kan undertiden være noget, man idømmer dem. Derfor synes jeg, vi skal opgave enhver tanke om at sætte normerede studietider op. Lad os i stedet for prøve på at få de faktiske studietider til at passe med de normerede studietider.

Vi ved, hvordan elementerne i de forskellige studier hober sig op med årene. Der er jo ikke andet at gøre, end at man dér som alle andre steder må prioritere. Vil man have noget nyt ind i studiet, må man overveje, om der er noget af det gamle, der kan falde ud. Det er i øvrigt noget, man arbejder vældigt med i studienævnene, og hvor jeg ofte synes, at studenterne spiller en rimelig rolle og også har betydelig indfly-